

Ғұмыры ғылымға арналған ғалым

Ғалымның ғылым саласындағы ғаламат жетістіктері өз алдына бір тұнған тарих болса, шәкірттеріне берген тәлімі мәңгілік сөнбес сәуле секілді.

Шахбаз Әлімгерейұлы Ершін 1926 жылы қыркүйек айында Ташкентте алғашқы қазақ зиялыларының отбасында дүниеге келді. Әкесі Әлімгерейдің мандығы – агроном-ғалым, Ташкенттегі Орта Азия мемлекеттік университетін (САГУ) бітірген. Анасы Ақғаз Досжанова Орынбордағы қыздар гимназиясын, Мәскеудегі Жоғары медицина курсын, одан кейін Ташкенттегі Орта Азия мемлекеттік университетінің (САГУ) медицина факультетін бітірген қазақ қыздары арасындағы тұңғыш дипломды дәрігердің бірі болғандығы сол кездегі зиялы ортаға аян.

Ғалым 1948-1953 жылдары С.М.Киров атындағы ҚазМУ-дың физика-математика факультетінде «Физика» мамандығы бойынша тәлім алып, Қазақ энергетика ғылыми зерттеу институтында 20 жылдан аса қызмет етті.

1974 жылдан 2000 жылға дейін ҚазҰУ-дың «Тұтас орта механикасы» кафедрасының меңгерушісі болды. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі, Қ.И.Сәтбаев атындағы I дәрежелі сыйлықтың иегері Шахбаз Әлімгерейұлы Бұқтырма ГЭС-і

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
профессоры, техника
ғылымының докторы,
белгілі ғалым,
Қазақ ССР-ның еңбек
сіңірген ғылым қайраткері
Шахбаз Әлімгерейұлы
Ершін қыркүйек айында
86 жасқа келді.

ресурстар министрлігінің сыйлығын иеленді.

Ш.Ә. Ершін – 140-тан астам ғылыми жұмыстың авторы, оның ішінде 3 монография және 4 патентке ие. Оның жетекшілігімен 29 кандидаттық диссертация қорғалды, оның 4 шәкірті ғылым докторы атағын алды.

Ғалымның ғылыми еңбектері күрмеуі қиын механика-математика ғылымы саласын дамытуға арналған. Бүгінде зейнет жасына шықса да ғылымнан әлі қол үзбеген қайраткер қолдауға ие көптеген ғылыми жобаның жетекшісі әрі ғылыми кеңесшісі. Саналы ғұмырын ғылымға арнаған ғалымның денсаулығы сыр бермесе әлі де ғылымда жаңалықтар ашуға жаны құмар. Қазақстан Республикасы білім беру ісінің үздігі, механика саласындағы күрделі ғылыми жетістіктері үшін Ж.С. Ержанов атындағы алтын медаль иегері атанды. Тәуелсіз еліміздің өркендеуіне ерекше үлес қосып, ғылым мен өндірісті ұштастыра білген, механика-математика ғылымының дамуында өзіндік қолтаңбасы бар Шахбаз Әлімгерейұлы Ершінді ҚазҰУ ұжымы туған күні мерекесімен шын жүректен құттықтап, зор денсаулық, отбасына амандық-саулық, қуаныш, бақыт тілейді.

бетінде экологияға залалы тиіп жатқан мұнай амбарларынан кен орындарының аумақтарын тазалап одан мұнайды айырып алу жолын, яғни мұнайды жинаудың термомеханикалық әдісін ұсынды. Ол құрылғы жасалынып, өндіріске енгізілді, соңынан патентке ие болды. Сонымен қатар көлік қозғағыштардағы жану камерасы газодинамикасының математикалық моделі жасалды. Ғалымның ұстанған бағыты тұтас орта механикасының басқа салаларын да қамтиды.

1993 жылғы Арал теңізін қалпына келтіру жобасы ҚР Экология және био-